

Privilegovana sam što mi se ukazala prilika da Vam se obratim u ime ovih divnih, posvećenih i vrednih žena, koje ne samo da su dobre domaćice, supruge, majke, već su vredne radnice u štali, bašti, u njivi, gde barabar rade sa muškarcima, a nekada i više od njih...

Dolazim iz Udruženja Amity koje je nosilac projekta „**Za poboljšanje položaja žena na selu**“ koji sprovodimo u partnerstvu sa Udruženjem seoskih žena iz Dragačeva i Ženskom inicijativom iz Trstenika a u okviru Projekta Agencije UN za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena „**Ključni koraci ka rodnoj ravnopravnosti**“ uz finansijsku podršku Evropske unije.

U ime seoskih žena iz 4 udruženja iz Moravičkog i Rasinskog okruga prenosim zahvalnost gradonačelniku Čačka i potpredsednici Vlade, što su ovde sa nama danas. Ova poseta mnogo znači ne samo za selo Ježevicu, već je ona podstrek za sve žene iz seoskih sredina da budu još agilnije u očuvanju i razvoju sela.

Okupili smo se danas da obeležimo Međunarodni dan seoskih žena, koji se obeležava od 2008. godine, a ovogodišnja tema je: „**Jačanje otpornosti seoskih žena nakon COVID-19**“.

Žene iz seoskih sredina su među najpogođenijima pandemijom, a posebno one koje su zaposlene van poljoprivrede. Mnoge su ostale bez posla samo zato što nije funkcionisao javni prevoz pa nisu mogle do svojih radnih mesta.

Žene koje rade u poljoprivredi bile su više nego obično opterećene kućnim poslovima i obavezama, jer trebalo je spremati hranu i brinuti o deci školskog uzrasta koja nisu išla u škole, pa čak i raditi domaće zadatke sa njima, brinuti o zavisnim starijim članovima, uz sve druge redovne poslove u kući i na njivi.

Zato apelujemo na muškarce da u većoj meri pomažu ženama u obavljanju kućnih poslova i u preraspodeli poslova nege dece i zavisnih članova, jer i one ravnopravno rade u polju i na njivi.

Mnoge su imale propuštenu zaradu, jer nisu mogle ići na pijace i prodavati svoje proizvode a vašara i drugih javnih manifestacija nema ni danas.

Zato treba podržati i osnažiti domaću proizvodnju a posebno distribuciju tih domaćih proizvoda. Ograničiti uvoz dok imamo na zalihama naše poljoprivredne proizvode.

Veoma su brinule šta ako se razbole? Znamo da više od 12% žena na selu nema zdravstveno osiguranje, a preko 60% žena nije pokriveno penzijskim osiguranjem. Kod žena koje se nalaze u statusu pomoćnih članica domaćinstva stanje je još nepovoljnije – čak 93% ne uplaćuje penzijsko osiguranje, uglavnom zbog nedostatka novca. Ovakav položaj ih izlaže većem riziku od siromaštva.

Razgovarali smo sa njima o tome i govorili im o značaju socijalnog i zdravstvenog osiguranja. Utvrdili smo da mnoge ne ostvare dovoljni prihod da bi im preteklo za osiguranje, a PIO ne uplaćuju zbog toga jer veruju da to treba da čine tek onda kada napune 50 godina, jer kada odu u penziju sve će dobijati isto kao i one koje su uplaćivale 15 i one koje su uplaćivale 30 godina, a i jedne i druge su uplaćivale na najnižu osnovicu.

Zato predlažemo da Zakon o PIO u delu osiguranja poljoprivrednika treba unaprediti da bude stimulativniji kako bi sve žene uplaćivale doprinose za penziju i zdravstvenu zaštitu.

Takođe smo ustanovile da one žene iz brdsko planinskih predela koje se bave mlekarstvom a ne mogu da obezbede predaju 1.500 l mleka kvartalno, **ne dobijaju premiju za mleko** koja sada iznosi 7 dinara po litru. To doživljavaju kao višestruku diskriminaciju što i jeste, jer se radi o gazdinstvima sa malim posedom imanja do 2-3 ha, gazdinstvima koja ne mogu da gaje više od jedne ili dve krave muzare, jer se radi uglavnom o starijim članovima gazdinstva pa ne mogu sa svojih 55- 60 godina da proširuju posed i stado. Te žene uglavnom predaju po 10 l mleka dnevno čime su one uskraćene za premiju u iznosu od 2.100 dinara mesečno što je dovoljno makar za račun za struju.

Mi smo spremili predlog koji ćemo uputiti Ministarstvu poljoprivrede, kada se formira nova Vlada, za izmenu člana 15. Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, da sva poljoprivredna gazdinstva na područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, koja predaju kravlje mleko, dobijaju premiju bez obzira na predatu količinu.

Žene iz svih sela se žale na lošu infrastrukturu u selima, i zato pozivamo lokalne samouprave da što je moguće više sredstava u bužetima izdvajaju za obnavljanje zapuštenih seoskih puteva, seoskih vodovoda, struje, poboljšanje internet veze...

Izdvajanja za jačanje sela, a posebno za jačanje i podršku ženi na selu, nisu običan trošak već su investicija koja će sprečiti odumiranje sela i obezbediti njegovu potencijalnu revitalizaciju.